

ददृशुः पाण्डवाः सर्वे कैलासमिव शृङ्गिणं । तमेकाकिनमासाद्य धार्तराष्ट्रं महाबलं ।
 वियूथमिव मातङ्गं समह्यन्त पाण्डवाः । न सम्भ्रमो न च भयं न च ग्लानिर्न च व्यथा ।
 आसीदुर्व्योधनस्यापि स्थितः सिंह इवाहवे । समुद्यतगदं दृष्ट्वा कैलासमिव शृङ्गिणं ।
 भीमसेनस्तदा राजन् दुर्व्योधनमथाब्रवीत् । राज्ञापि धृतराष्ट्रेण त्वया चास्मासु यत् कृतं । १८९०
 स्मर तदुष्कृतं कर्म यद्भूतं वारणावते । द्रौपदी च परिक्रिष्टा सभामध्ये रजस्वला ।
 द्यूते यत्क्रिजितो राजा शकुनेर्बुद्धिनिश्चयात् । यानि चान्यानि दुष्टात्मन् पापानि कृतवानसि ।
 अनागःसु च पार्थेषु तस्य पश्य महत् फलं । तत्कृते निहतः श्रेते शरतल्पे महायशाः ।
 गाङ्गेयो भरतश्रेष्ठः सर्वेषां नः पितामहः । हतो द्रोणश्च कर्णश्च हतः शल्यः प्रतापवान् ।
 वैरस्य चादिकर्त्ताऽसौ शकुनिर्निहतो रणे । भ्रातरस्तो हताः शूराः पुत्राश्च सहसैनिकाः । १८९५
 राजानश्च हताः शूराः समरेष्वनिवर्त्तिनः । एते चान्ये च निहता बहवः क्षत्रियर्षभाः ।
 प्रातिकामी तथा पापो द्रौपद्याः क्लेशकृद्भूतः । अवशिष्टस्त्वमेवैकः कुलघ्नोऽधमपूरुषः ।
 त्वामप्यद्य हनिष्यामि गदया नात्र संशयः । अद्य तेऽहं रणे दर्पं सर्वं नाशयिता नृप ।
 राज्याशां विपुलां राजन् पाण्डवेषु च दुष्कृतं ।
 ॥ दुर्व्योधन उवाच ॥ किं कथ्यतेन वज्रना युध्यस्वाद्य मया सह । अद्य तेऽहं विनेष्यामि युद्धश्रद्धां वृकोदर । १८९०
 किं न पश्यसि मां पाप गदायुद्धे व्यवस्थितं । हिमवच्छिखराकारां प्रगृह्य महतीं गदां ।
 गदिनं कोऽद्य मां पाप हन्तुमुत्सहते पुनः । न्यायतो युध्यमानस्य देवेष्वपि पुरन्दरः ।
 मा वृथा गर्ज कौन्तेय शारदाभ्रमिवाजलं । दर्शयस्व बलं युद्धे यावत्तत्तेऽद्य विद्यते ।
 तस्य तद्वचनं श्रुत्वा पाण्डवाः सहस्रजयाः । सर्वे सम्पूजयामासुस्तदचो विजिगीषवः ।
 उन्मत्तमिव मातङ्गं तलशब्देन मानवाः । भूयः संहरयामासुराजन् दुर्व्योधनं नृप । १८९५
 वृंहन्ति कुञ्जरास्तत्र हया हेषन्ति चासकृत । शस्त्राणि सम्प्रदीप्यन्ते पाण्डवानां जयैषिणां ।
 इति श्रीमहाभारते शल्यपर्वणि गदायुद्धपर्वणि भीमसेनदुर्व्योधनसंवादे चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३४ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ तस्मिन् युद्धे महाराज सुसंवृत्ते सुदारुणे । उपविष्टेषु सर्वेषु पाण्डवेषु महात्मसु ।
 ततस्तालध्वजो रामस्तथोयुद्धे उपस्थिते । श्रुत्वा तच्छिष्ययोरान्नाजगाम हलायुधः ।
 तं दृष्ट्वा परमप्रीताः पाण्डवाः सहकेशवाः । उपगम्योपसंगृह्य विधिवत् प्रत्यपूजयन् ।
 पूजयित्वा ततः पश्चादिदं वचनमब्रुवन् । शिष्ययोः कौशलं युद्धे पश्य रामेति पार्थिव । १८९५
 अब्रवीच्च तदा रामो दृष्ट्वा कृष्णं सपाण्डवं । दुर्व्योधनञ्च कौरव्यं गदापाणिमवस्थितं ।
 चत्वारिंशदहान्यद्य द्वे च मे निःसृतस्य वै । पुण्येण संप्रयातोऽस्मि श्रवणे पुनरागतः ।
 शिष्ययोर्वै गदायुद्धं द्रष्टुकामोऽस्मि माधव । ततस्तदा गदाहस्तौ दुर्व्योधनवृकोदरौ ।
 युद्धभूमिं गतौ वीरावुभावेव विरेजतुः । ततो युधिष्ठिरो राजा परिव्रज्य हलायुधं ।
 स्वागतं कुशलञ्चास्मै पर्युष्ट्युवाच । कृष्णौ चापि महेश्वासावभिवाद्य हलायुधं । १८९०